

[Foss.]

til at tro, at erhvervene kan klare dette ved egen hjælp, især hvis sådanne fonds får en rimelig skattemæssig behandling.

Skulle jeg være sur, kunne jeg gøre opmærksom på, at nævnet jo ikke er helt gratis; i 1960-61 har det kostet 136 000 kr. Når vi nu gør loven permanent, vil nævnet formentlig kunne fortsætte som en anden Tornerose med en fast årlig udgift. Men vi vil, som jeg allerede har sagt, ikke fra vor side modsætte os lovforslaget.

Baunsgaard: Jeg kan på det radikale venstres vegne tilsige støtte til det forslag til ændring af loven, som den højtærede arbejdsminister her har fremsat, og jeg skal kun fremsætte et par enkelte principielle betragtninger, som forslaget giver anledning til, angående hele tanken om udbyttedeling og sociale fonds.

Jeg synes, at der fra nævnets side siden dets oprettelse har været udført et arbejde, som i og for sig gør det uberettiget i dag overhovedet at interessere sig for et beløb af en størrelse på 136 000 kr. i årlig udgift. Spørgsmålet er alene, om man tror på, at der her er en vej frem til andre, mere moderne lønformer, og at der i dette kan ligge produktivitetsfremmende foranstaltninger. Ser man sagen under det perspektiv, har man overhovedet ikke tid til at beskæftige sig med et beløb af så ringe et omfang som 136 000 kr.

Der skal fra min side ikke lægges skjul på, at når jeg udtaler tilfredshed med nævnets arbejde, så skal i dette ikke lægges en tilfredshed med udviklingen som sådan, for det er mig stadig en kilde til umådelig stor forbavselse, at der arbejdsmarkedets parter imellem er så fuldstændig fastgroet en konservatisme over for nye tanker med hensyn til lønsystemerne. Det er mig aldeles ubegribeligt, at man hvert andet år eller som nu, hvor vi har haft en 3-årig periode, kan se med tilfredshed på, at man manøvrerer mere eller mindre på kanten af en afgrund og så aldrig parterne imellem virkelig har taget disse tanker op om udbyttedeling. Jeg er klar over, at det ikke fra nævnets side har skortet på vilje, idet det helt naturligt mere må være konsulentvirksomhed, nævnet skal udøve, og derfor synes jeg, nævnet har gjort det, der i loven i og for

sig er givet muligheder for. Bebrejdelserne, hvis der skal rettes nogen, må rettes imod arbejdsmarkedets parter, og — det vil jeg gerne sige uden forbehold — det forekommer mig, at bebrejdelserne kan rettes med lige god ret mod begge parter på arbejdsmarkedet. Det er beklageligt, at det er sådan, men man kan jo håbe, at det arbejde, nævnet nu har udført, alligevel hos parterne har sået et frø, der kan sætte spirer. Jeg håber det, selv om man vel må indstille sig på en lidt langsom, men dog stadig fremadskridende forståelse, og i så fald vil det være godt, at nævnet kan fortsætte sit arbejde.

Jeg vil gerne understrege en anden ting, fordi man er tilbøjelig til ligesom at ville sammenligne med andre lande, der har høstet mere eller mindre gode erfaringer med udbyttedeling. Hvis man vil foretage sådanne sammenligninger, må man huske, at der jo for dansk erhvervsliv og for danske arbejdsretlige forhold er det ganske specielle, at vi på det sociale område ad kollektiv vej eller gennem lovgivningen har nået betydeligt mere, end andre lande i almindelighed har, hvorfor en almindelig sammenligning med hensyn til de aftaler, nævnet har kunnet oprette i de enkelte virksomheder, næppe vil være berettiget, i hvert fald hvis sammenligning foretages med lande, hvor sådanne kollektive eller lovgivningsmæssige foranstaltninger på det sociale område ikke forefindes.

Jeg håber som sagt, at det vil lykkes at vinde større forståelse, og jeg kunne godt tænke mig, at man måske efter den overgangsperiode, som jeg indrømmer den højtærede arbejdsminister har ret i at vi endnu befinder os i, kunne få en periode, hvor nævnet måske i større omfang kunne rejse et direkte initiativ over for de enkelte virksomheder. Jeg tror, det ville være meget formålstjenligt, om man holdt sig det for øje, at der, når overgangsperioden er overstået, bør være en mulighed for at rejse direkte initiativ over for de enkelte virksomheder; og skulle man endelig tænke i det helt lange perspektiv, i en periode, hvor man drøfter folkeaktier, i en periode, hvor man ser forslag fra sukkerfabrikkerne, der vel ikke kan tjene som eksempel på, hvordan det skal være, men måske snarere på, hvordan det ikke skal være, kunne det